

140 jaar Arbeid Adelt

Dé idee achter hèt smokjurkje

Lang voor ‘Baas in eigen buik’, Dolle Mina en de tweede ‘feministische golf’ was er Arbeid Adelt. Opgericht door Betsy Perk (1833-1906) in 1871 als de eerste Algemeen Nederlandsche Vrouwenvereniging met als doel: vrouwen uit de midden- en hogere klassen gelegenheid te geven om voor geld te werken. Revolutionair in die tijd, want een ‘beschaafde’ vrouw werd geacht haar leven te besteden aan echtgenoot en moederschap. Wie niet trouwde wachtte een leven met andere zorgtaken ‘of een eeuwigheid vol lief pianospelen’. Handwerk werd gezien als middel om geld te verdienen en daarom organiseerde Perk in de winter van 1871 een eerste verkooptentoonstelling van handwerk. Bijzonder: de namen van de maaksters stonden er bij. Dit betekende een ‘coming out’ voor deze vrouwen die openlijk toegaven geld te willen verdienen. De tentoonstelling was een succes: zelfs koningin Sophie was aanwezig en besloot beschermvrouwe te worden van Arbeid Adelt. Maar niet iedereen in de Vrouwenvereniging bleek achter het doel te staan.

De Amsterdamse vestiging aan het Leidseplein, een van de 31 landelijke verkooppunten van Arbeid Adelt

Smokjurkje, symbool voor
financiële onafhankelijkheid
van vrouwen

Conservatieve krachten konden zich niet vinden in het noemen van namen bij het handwerk en splitsten zich af onder de naam Tesselschade. Na twee wereldoorlogen werd in 1953 weer besloten tot een fusie: Tesselschade Arbeid Adelt (TAA). Nu bestaat de vereniging 140 jaar en is het doel nog steeds: ‘Vrouwen van alle gezindten behulpzaam te zijn bij hun streven economisch en financieel zelfstandig te zijn of te blijven’.

Het jubileumlogo

Arbeid Adelt doet dit door:

- Vrouwen een bijdrage te geven in opleidings- en studiekosten en hen in staat te stellen een vak- of beroepsopleiding te volgen;
- Vrouwen mogelijkheden te bieden tot het vervaardigen van handgemaakte artikelen die door TAA zonder winsttoegemerk en voor haar risico verkocht worden;
- Giften te verstrekken aan (oud)handwerksters die extra ondersteuning nodig hebben.

Het jubileum was aanleiding om voor de eerste keer de Maria Tesselschade Prijs uit te reiken. Deze ging naar Willie Nentjes-van Urk. Zij heeft als bijstandsmoeder een mbo- en hbo-studie afgerond en is nu eigenaresse van het ontmoetingscentrum Roos van Saron in Urk.